

Београд, Югославія. — Вчора тут відбулася найбільша від часів війни демонстрація, що мала проти-італійський характер та була скерована проти теперішніх напад між американськими, англійськими й італійськими представниками в Лондоні в справі вклюдження Італії в адміністрацію аліантської частини вільної території Тристу. Демонстрація була організована „народним фронтом” — прибудовою югославської комуністичної партії, і в ній взяло участь коло 300,000 осіб, що йшли походом вулицями міста і в крикували проти італійського гасла. На транспарантах вони несли написи в роді: „Ми віддамо своє життя, але не дамо Тристу”; „Геть з італійськими і комуніформістськими (совєтськими) фашистами” тим подібні. Ціллю демонстрації було добитися припинення лондонської конференції і тим самим вона мала теж проти західну закрску.

СВОБОДА **UKRAINIAN DAILY**
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Re-entry as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879 Pending
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів
За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Закінчення переселення

ЗА ПОРЯДОК І СПОКІЙ В ГРОМАДІ

Бурхливе було життя американсько-української спільноти. Було дещо такого, про що радше й не згадувати. Бо українська імміграція в Америці була колись молода, навіть дуже молода і, як така, запальчива, гаряча. Проте вона назагал поводилася так, щоб не шкодити поступові й службі рідній справі. Інакше вона була б загинула як зорганізована та ідейна цілість. Сьогодні так склалася обставина, що вона може куди краще послужити народній справі, скріплена новими вартісними силами з тут роджених, а зокрема тими, що прибули до нас зі скитальщини. Проте є загроза, що ті сили не будуть як слід використані, якщо ми себе краще не зорганізуємо в товариства і громади з авторитетними проводами, відповідальними за свої вчинки.

Ми глибоко переконані, що більшість нашої спільноти не хоче робити нічого такого, що наше народне життя прибивало б. Всі ми хотіли б підніматися вгору на всіх ділянках і тішитися спільними організаційними, політичними та культурними здобутками. Старим американським українцям сильно набридло давні непорозуміння, що вже були майже в стані повної ліквідації в той час, як зачала прибувати до нас нова імміграція. Вони теж припускали, що на американському ґрунті не матиме місця і таборів гризів, що була нещастям наших скитальців у Німеччині.

Берім за приклад метушню в одній громаді, спричинену буквально одним реченням дописувача нашої газети. Для звичайного читача нема нічого обидливого в тому реченні, ні підступного, ні руйнівного, чи чогось подібного. Однак на це одне речення реагує цілим комунікатом, грізним і крайньо образливим. На видрукований у скороченні цей комунікат приходять як відповідь новий комунікат, а крім того завалюється газету ще й поодинокими голосами в цілій справі. І все це відноситься, як на глум, до участі в одному з наших народних свят.

Не думаймо, що таке діється тільки в одній громаді. Так є, що якби ми містили в "Свободі" те все, на що реагують наші непогамовані партії то не знаємо, чи ми могли б навіть влаштувати ті політичні маніфестації, яких вимагає сучасна політична ситуація, бо громади були б розбиті й розсварені. Ці речі добувають уже найбільш помірковані одиниці й починають на це реагувати, домагаючись повного виявлення розбіжностей американсько-української спільноти. Вони особливо затривожені тим, що втягається у політичні порухи вже й Церкву і молодь.

Ми не опинилися в Америці для заспокоювання своїх партійних порухів. Нема тут місця для ніякого вождівства, правого чи лівого. Тут є тільки місце для ідейної й ревної праці для цілість української справи, для праці для її визволення. Український народ на вільній своїй землі певно вирішить, хто був в нього перший у службі й вірності Україні. Він теж певно не буде ділити Героїв України, як ми їх тут ділимо, додаючи їм ще й свої ідеологічні титули.

Ще одно. Натворили ми тут тих наших організацій, що їм уже ліку не знаємо. І то часто тільки на те, щоб дехто міг про себе давати знати. Мовляв, без нього не обійдеться в громаді. Це може бути особа, а може бути і група. Амбіція не була б і тут чимсь шкідливим, якщо б була поштовхом до великих і добрих діл. Але в нас бувас, що амбіції є, а діл і жертв нема. Тому саме, що нема справжніх добрих діл, є шум, сварня, нетерпимість, як і переступають часом усі границі приличності. Матеріалу на ту тему в нас багато. Це й змушує нас звернутися хоч до провідних людей по організацію і громадах, щоб вони таки дещо у своїм зав'язанні і ненависті до своїх охолотили і були добрим прикладом для загалу, якщо хочуть у тому проваді залишитися.

Цьогоріччя Лазарева Субота — за нашим календарем — зв'язана в Америці з важливою подією. Саме того дня, 12 квітня 1952 р., приїхав останній корабель з європейськими скитальцями, закінчуючи переселення тих українських переміщених осіб до Злучених Держав на підставі Акту Про Переміщені Особи з 1948 р.

З уваги на Лазареву Суботу, яка попереджує Квітну Неділю, не завадило такому наскрізь християнському народові як українському, пригадати про воскресіння Лазаря Христом, як подію, що може мати й символічні значення для відродження цього народу. Саме ця частина українського народу, що в Лазареву Суботу опинилася як заокруглена емігрантська група в Америці, може пригадати собі на важливе завдання, яке спочивав на ній супроти народу, з якого виїшли, а який під національно-політичним оглядом можна порівняти з біблійним Лазарем.

Звичайно з нагоди Великодня пригадується про воскресіння померлого народу — тобто про воскресіння власною силою. Лазарева Субота може пригадати на можливість допомоги для його воскресіння з-поза його рідної землі і саме в цьому полягає символіка закінчення переселення в дні 12 квітня.

Політична еміграція з рідного краю коїс нації, як теж і її допоміжна діяльність залишенням в рідній країні, це не так рідкісне явище в історії. Духова творчість талановитих емігрантів, що з туди за рідною країною, підносять духово самі і своїх земляків до найвищих, піднесених висот, це часте явище. "Український Мойсей" в Поесії пісні свого твору передбачує можливість такої праці й серед української еміграції, присуджуючи їй таку роль:

"Та поклав йому (народові на еміграції) свій скарб серцевицею. Сгова, щоб він був мов світло у тьмі, мов скарбник його слова. На

безмежну мандрівку життя дав йому допомогу, заповісти й обіти, наче хліб на дорогу".

Та без уваги на приклади з інших націй і серед інших відомостин, закінчення нової фази української еміграції мусить привертати нових американців до важливої застави про свої обов'язки як супроти нової батьківщини і її тутешньої української спільноти, так і супроти старої батьківщини, як і народу, з якого виїшли. У цьому міститься не тільки рятівництво свого фізичного існування серед нових відносин, але й збереження й продовження рідних, заповісти і обіти" під час "безмежної мандрівки життя".

Про діяльність нової американської імміграції ніхто не сумнівається. У більшій частині вона вважала себе тільки хвилями скитальців в Америці в переконанні, що незворотно повернеться до рідного краю. Однак вже є і такі, що думають, що ця скитальщина не буде хвилею та що треба пристосуватися до відносин у Новому Світі, працюючи одночасно й для відродження старої батьківщини.

В таких обставинах відчувається потреба з'ясування підстав до збереження "заповісти і обіти" на довгу мету. Для такого з'ясування треба не тільки життєвих практик але й мислителів. Складення українського "Вірую" на довгі часи як для себе, так і для майбутнього покоління, це не легка справа. З другого боку не треба цього відкладати, щоб не засталися перші враження після залишення Рідного Краю, туга за яким пітримувати творчі сили колисьні земляки, описали емігрантів з рідної землі, а далі емігрантів до нової країни.

Тому, поки це в серцях тліє глибока любов і прив'язання до рідної української справи й доки їм присв'ячує ідеал праці для визволення рідної країни й допомоги для воскресіння українського народу, треба якнайшвидше братися до діла. (С).

Микола Чубатий

Російський комплекс в американській політиці

Червона Росія веде політику, що прямує до поневолення не тільки вільного демократичного світу на старих континентах, але також Америки. Москва постійно прокорує упадок Америки. Вона висисає кров американських хлопців на Кореї, вже близько два роки. Проте Америка кожної хвилини готова замиритися з Росією та лишити їй десятки народів в ім'я традиційної приязні політики з нею.

Червона Росія нині залита повною всеросійською шовінізмом, що як гітлерівський нацизм межує з безглуздями, але це все в Америці приймається як "патріотизм російського народу".

В Америці це тільки кілька літ тому ортодоксний російський комунізм з його насильства та кривавою НКВД стріляв у багатьох лібералів зі симпатіями. Нині для виправдання російського народу, автора ідеї ленінізму та сталінізму відкидається, щоправда, комунізм, але протегується великоросійський імперіалізм, а навіть шовінізм. Коли йшло про німців чи італійців слово "фашизм" звучало відрізняючи для американця, ні-

тих громадянств, яких брати народи в Європі та в західній Азії стоять в активній боротьбі з червоною Москвою. Кожному зорієнтованому в еміграційних обставинах став ясним, що всі ці федералістичні новатори не мають ніякої підтримки серед власних громадянств та не були б в силі видавати й однієї сторінки без американської допомоги. Діється це саме тоді, коли найкращі сини тих народів ведуть героїчну та пряму надлюдську боротьбу з червоною Москвою та силою обставин стають союзниками Америки.

Купування єдиновірних концепцій серед українців було відоме ще з часів царської Австрії та царської Росії. "Порядині русинів" купувала собі за гроші польська шліхетчина в Галичині, москвофіли в Галичині та в Америці купувала собі російський уряд за царські рублі, але це перший раз в історії що російський єдиновірний, зрадничий власних народів, купується за долари достарчати якимись американцями. Ломання визвольних фронтів неросійських народів докочує до них допомогу деяких із американців політичних чорною плямою в історії визвольної боротьби неросійських народів, яка мимого всего мусить бути успішною, бо це струя мовчазної історії.

З деморалізації засаджуваної деяких із американців в організації політичних еміграцій зі Світом, між ними також в політичну українську еміграцію, ці народи скоро вилікуються, але така праця тих американців для Америки напевно користи не принесе і не причиниться до закріплення американської приязні з тими народами, мешканцями російської тюрми народів.

Від американського народу як автора права про самовизначення народів, український народ та його політична еміграція очікують допомоги у розвалі той тюрми народів, що її сторожем є Москва, байдуже біла чи червона. Тепер діється навпаки. Виторгується якийсь справедливий парадокс, що старожанми цілості російської імперії рівночасно стають Сталін, Політбюро, мільйони російських комуністів, але теж тисячі російських емігрантів поза межами Росії та, на це більше диво, сотні справжніх американців демократів.

Хто організує той концерт для оборони найбільшої тюрми народів відомої в історії світу, неперіодичної Америки, наважимо загрожує самому існуванню свободної демократичної Америки? Хто стоїть поза тим всесвітнім орденем лицарів Оборони Москви?

Недавно комуністи накидали свій спосіб думання та оборону інтересів Москви мало не цілому американському народові, нині інші росіяни накидають свій спосіб думання та розуміння справ східної Європи навіть найчеснішим американським демократам. Типовим зразком того, це недавно проголошено відозва 72 визначних американців до російського народу з нагоди 35-ліття російської революції. Російська революція представлена там як величній зріз російської демократії під проводом Тимчасового Уряду прем'єра Керенського. Мова там про політичну вольності одиниці, про вольності для народів, про поправу матеріального добробуту мас, підчас коли кожному відомо, що того "російської" російська революція не принесла, а уряд Керенського ні не опанував зарпашкою ніякої ситуації Росії, ані не був далеко таким ліберальним, як його малює відозва американців.

Одним словом такої революції 35 літ тому не було; ми ж її живі свідки.

Фактом є, що Росія відразу попустила в анархію і поби владі Тимчасового Уряду в Петрограді існувала рівночасно друга влада "Совету Салдатів, Рабочих і Крестьян. деп." від початків революції, як друга конкурентна влада з урядом. Відомо, що відносно України, прем'єр Керенський не багато різнився від влади царату, та що на ділі одинимчасно частини царської імперії, де панував зглядний як на революцію порядок, на ділі були території неросійських народів, зокрема України. На тих територіях більшовизм здобував собі значення тільки силою при допомозі червоних росіян, даючи незбиті докази, що більшовизм це твір російської революції.

Американська еліта йде назустріч російському шовінізму, що здавнаковий в Москві чи в Нью-Йорку. Вона забуває, що народи поневолені Москвою, ідеологією та політичними інтересами куди ближчі до Америки ніж російський імперіалізм. Часто повторюючи проросійські декларації найповільнішими американцями, а то й цілими установами, йдуть постійно ще й через такі середники прореконати що він нащадок старого українського роду. Був він із себе дуже пристойний юнак — за студентських його часів усі дівчата були в ньому закохані. А коли постарів, своєю поставою нагадував колишнього козацького старшину, Полуботка або що. Для невташених навіть не в тямку було, що в його жилах може текти чужа кров: мати його була віленська жидівка. Проте ні в вигляді покійного, ні в його натурі не було нічого специфічно єврейського. Дмитро Іванович багато оповідав мені про свою молодість, про батька й дядьків, але ніколи ні словом не згадав за свою матір, так ніби ріс він цілком без матері. Та й у своїх Споминах він про неї мовчить. Це була, видно, тасмиця їхньої сем'ї і я не важився його розпитувати. Та хоч мати не була українкою, а батько військовий ветеринарний лікар, що служив у Вільні, не був свідомим українцем у теперішньому розумінні, а більше українським, проте з покійного впродовж сідмий український дітя. Це заслуга батька, що сина вояв в літку на Чернігівщину, де коло Глухова був "Дорошенківський хутір" — родинне гніздо його й його братів. Тут, серед української природи й оточення набрався покійний української свідомості. Треба сказати, що дід Іван

Що таке комуністична мораль?

Книжка П. Шарія "Про деякі питання комуністичної моралі" (Москва, 1951 р.) відповідно до нових політичних умов дає останнє тлумачення суті і природи комуністичної моралі. В книжці систематизовано погляди яким мусить бути підкорене поступовання підсовєтських рабів. Усвідомлення цих поглядів дає ключ для розуміння тактики совєтського уряду у відношенні до некомуністичного світу.

Основою, фундаментом нової комуністичної моралі береться російський народ його культури і духовності. Автор говорить, що російська література XIX століття була вершиною світової літератури, мала найвищі моральні обличчя. Таких найвищих якостей російської літератури і політичної думки не могла досягти жадна література класово-антагоністичного буржуазного суспільства Заходу. Шовіністичні і політичні мислителі Заходу у розв'язуванні соціальних проблем стояли далеко позаду від Чернявського, Добролюбова, Бєлінського і пізніших російських комуністів.

Комуністичне вчення визнає лише одну комуністичну мораль. Автор говорить, що в той час, як всі буржуазні концепції моралі являються псевдонауковими, а сама буржуазна дійсність неухильно веде до морального розкладу, марксистсько-ленінська теорія моралі являється єдиною науковою.

Кожний совєтський науковець, письменник, журналіст, агітатор у своїх працях мусить виходити з становища, що після жовтневої більшовицької революції світ поділився на два непримиримих табори: капіталістичний і комуністичний; капіталістичному табору приписувати всі негативні властивості, а комуністичному всі позитивні.

Буржуазно-капіталістична мораль, твердить автор, це заперечення всіх вироблених протягом тисячоліть елементарних принципів суспільного співжиття, повона

паганди як "Голос Америки". "Вільна Європа". Проте — все це без ніякого відомку зі сторони росіян. Вони мають відомку, але негативну! серед поведінки Росії; посередньо вони помагають одиноким тільки Кремлем, бо ослаблюють підпольні проросійські рухи народів совєтського царства.

Росіяни по обох сторонах залізної заслонки так самопанові довіній приязні Америки до Росії що назирають відваги порівнювати Росію, країну постійної тираниї, зі свободною Америкою. Вже по-являються навіть в Америці голося російських патріотів, що мовляв Росія деколи своєю свободою не уступає Америці. Таке написав недавно професор "Фордхем" університету Тимашев в журналі того університету "Thought". Кричущою книжкою маркіза Де Кустіна, видану недавно ген. Веделем Смітом, бувшим американським амбасадором в Москві під заголовком "Journey of Our Time", дослівно написав: що приклади політичної системи подібної до політичної системи царя Миколи I можна також стрінути в американському житті, як от хочи для прикладу німціні "зарядження американської влади, щоб не допустити інфільтрації підірваних елементів до Америки. Вони мовляв, подібні до татих з часів маркіза Де Кустіна. В додатку проф. Тимашев радить Америці не вражати росіян б' під Сталіном совєтські росіяни нині національ-

(Закінчення на стор. 3.)

МОЇ ВЗАЄМИНИ З ПРОФ. Д. ДОРОШЕНКОМ

(Спогад у 1-ші роковини смерті й 70-ліття народин).

І. Рід і рідня Дм. Дорошенка. Вже рік, як не стало проф. Дмитра Дорошенка (помер у Мюнхені 19 березня 1951 р.); а 8-го квітня було й сімдесятиліття його народин (8 квітня 1882 р.). Одні дати й спонукують мене пригадати читачам образ небіжчика. Я не збираюся писати його біографію. В головній основі вона вим, хто цікавиться українським життям, відома з тих численних некрологів, які появились з нагоди його смерті, буквально у всіх українській національній пресі без огляду на її напрям. Крім того згодом УВАН, якої був покійний першим президентом, виїшла окрема брошура проф. Л. Білецького, присвячена його життю й діяльності. (Л. Білецький, Дмитро Дорошенко. УВАН. Вінніпег 1949). А що найважливіше — масово готували спогади покійного, видані свого часу у Львові Черво-

них умовах без потрібних джерел — рукописних і друкованих матеріалів. Особливо відчувался брак листів покійного й до покійного, а це чи не найважливіше джерело. На жаль воно для нас недоступне і не знати, чи і в якій мірі збереглося. Багато, бо загинуло під час останньої війни. Я сам не знаю про долю свого архіву, а мав там надзвичайно багато листів Дмитра Івановича з часу своєї еміграції (1908 р.) до виїзду на скитальщину. Листування давніше, сперед 1907 р., пропало безповоротно, як я попав до царської в'язниці. Тому в оглядому своєму нарисі я мимоволі здаюся на свою пам'ять. Зацяті його мущу з пригадки, що покійний не брат мій, і навіть взагалі не родич, бо багато людей брало, а то й досі беруть нас, за братів або бояд за кривняків, або мішають нас. Навіть у Галичині, де я ставло проживав від половини 1908 р., не тільки незнайомі, але й знайомі брали мене як не за самого Дмитра Івановича, то за автора його творів і явля розчаровувалися, коли я заперечував їх помилку. Так, невдовзі по виході в світ споминок покійного, іду я якось Руською вулицею, а на протавному боці йшов дир. Омелян Савич, давній мій знайомий, ще й до того мій сусід, бо мешкали ми обидва в камениці НТШ того самого

товариства, де я працював, а він, не раз бував членом Виділу. Побачивши мене, старенький скорешко перебіг через вулицю до мене і затархкотів у захопленні до мене: "Гратуюлю, гратуюлю! Прочитав ваші спомини, дуже цікаві". І мусів я його розчарувати, що навіть, коли б хотів, не міг написати того, що діялося по друму фронті, живши разом із ним у Відні, в тім часі, коли автор був генерал-губернатором окупованої москалями Галичини. Після смерті Дмитра Івановича, я діставав кондоленції з приводу смерті "вашого" брата. Правда в цьому стільки, що ми дійсно були близькі до себе приятелі, майже як брати. В одному з своїх листів до мене з Праги в 30-тих рр., Дмитро Іванович так і назвав мене — своїм братом, уважаючи мене найближчою до себе людиною зпоміж усіх своїх приятелів. Але хоч ми були тільки побратимами, а не близькими кривними, проте походимо з одного кореня. Трудно тепер, не маючи ніяких потрібних до цього документів і джерел, устийнати ступінь нашого споріднення. Боюсь, що й по визволенні України зпід червоного москвоцького ярма ця справа буде майже неможливою через знищення більшовицькими архівів — приватних, церковних і дворянських. Приватні архівні майже цілком загинули. В одному з своїх листів до мене, Дмитро Іванович розповів мені докладно про свій родовід, але на жаль, я не пам'ятаю подробиць, а дотичний лист мені недоступний. Може одні тільки нагадати всім тим, що виводять рід покійного від гетьмана Петра Дорошенка, що він сам заперечив, що легенду в своїх мемуарах. Проте це не перешкодило офіційному біографові покійного проф. Л. Білецькому повторити її в згаданій вище біографії. (Мовляв, "Рід Дорошенків тагнється ще від славного гетьмана України Петра Дорошенка" (див. ст. 5). Гетьман Петро Дорошенко не був взагалі мужеських потомків — ні від своєї першої жінки, зрадливці Прісії, ні від московської боярні Авдотії Лопухіної, з якою оженився на засланні. Від Лопухіної мав гетьман лише доньку, що виїшла за якогось Гончарова, а мабуть уже правнучка цього Гончарова Наталія була жінкою славного російського поета Пушкіна. Дмитро Іванович був потомком котрогося із братів гетьмана Петра, але я вже не тямлю, котрого. В усякому разі походив він із гетьманського роду, бо дід гетьмана Петра й його братів — полковників — Михайло, як знаємо, теж був козацьким гетьманом. Та й досить було підвизитися на Дмитра Івановича, щоб пе-

своїм хуторі й його сани мали поряд бібліотеку, в яких було багато українських книжок. З них — то юнак черпан знання про Україну, й мінусе й народ. Зокрема задачує він своїм двома дядькам — Василем, що був навіть українським письменником, автором роману "На Україні", виданого десь на початку 60-тих років, (скільки пам'ятаю, цей роман не відзначався якоюсь літературною вартістю); та Петром. Останній з фаху лікар — дуже цікавився українською історією, а особливо мистецтвами і мав гарну архівну збірку. За гетьмана був він міністром культури. Не дивлячись до Дмитра Івановича уже в гімназії був свідомим українцем. Можде до того причинилося й явля в чужій Вільні, де молодий хлопець тужив за любов'ю Глухівщиною. Бо от син дядьки Василя, хоч жив у крапчик від покійного щодо засвоєння української свідомості умовах бо в Україні, в українській родині, проте не цілов слідами батька й став "обширосом". (Продовження буде).

М. Брат

ІМПЕРІАЛІЗМ РОСІЙСЬКОГО „ОСВОБОДИТЕЛЬНОГО ДВИЖЕННЯ” — ПЕРЕШКОДА В БОРОТБІ ЗА КОМУНІЗМ

(Продовження)

В кінці XIX-го і початку XX-го століття боротьба за царським режимом провадилася під світовим гаслом соціалізму. Під тим же гаслом відбувалася боротьба за національне визволення поневолених Росією народів. Провідники революційних рухів вірили, що зі зміною режиму зміниться засадничо доля всього населення імперії, буде можливим співжиття всіх народів. Сходу Європи та їхній вільний розвиток на всіх ділянках життя. Найкращим виразником цієї віри були ухвали 3-тєду представників тих народів у Києві в літі 1917 року, коли декларувалося, що в державному організмі федеративної, демократичної й соціалістичної Росії будуть забезпечені всі права держав, що входять до складу федерації. Виразником тих же ідей були перші три універсали Укр. Центр. Ради. Однак усі народи, підтримуючи своє бажання — не відірватися від Росії, бажали вільно будувати своє національне життя й, не чекаючи на це згоди Петрограду, приступили до державного будівництва. Але петроградські пореволюційні уряди (а першу скрипку в них грав А. Керенський), відразу поставили ворожо до всіх проявів національного життя народів, перешкоджаючи їм у всіх ділянках, навіть у шкільній, в церкві, в господарстві, а також у творчості національних військових частин. В цей час російська армія була в стані дезорганізації завдяки демагогічним „революційним” наказам Тимчасового Уряду, що цілковито знімали військову дисципліну. Національні формування захоували карність і лад; були всі дані твердити, що національні частини будуть підставою порядку на територіях своїх держав, що мали виходити в склад федеративної Росії. Але Тимчасовий Уряд взагалі, а Керенський особливо перешкоджували формуванню національних частин, навіть не зупиняючись перед злочинами. Так 8-го серпня 1917 року відпоручник Керенського в Києві — полк. Оберушен не заважав видати наказ обстріляти ешелоні нашого — Володарського поїзду, що їхав на спільний із росіянами протипілотський фронт. Можливо єдиною твердістю, що перешкодило Петрограду в формуванні українських військових частин були однією з причин перемоги большевицької у 1918 році, коли Україна не могла боронити своєї території проти большевицької навали Муравйова та Антонова-Овсієнка.

Настав жовтневий переворот. Тисячі російської інтелігенції та офіцерів подалися, шукаючи рятунку, на південь і багато з них знайшли притулок на терені тільки що проголошеної третім універсалом, автономної Української Народної Республіки. Здавалось би, що ця інтелігенція мусіла б з відкритим відносиним до українського народу та з любов'ю ставитись до його уряду. Ми пам'ятаємо з якою ненавистю біженці-росіяни ставились до молодого українського держави, з яким глузом один одному оповідали про успіхи большевицьких банд.

17. грудня 1917 року Ленін ультимативно ждав від Центральної Ради пропуску на Дін, де формувалася козацька, автономна державка та збиралась противбольшевицька російська формація. Україна ультимат відкинула. Таким чином, обороняючи свою територію молода республіка наша посередньо захищала терен формування козацьких і російських противбольшевицьких сил. Тому командуючий Київською військовою округою мав моральне право запропонувати російським офіцерам у Києві формувати свої відділи для спільної з українцями оборони. Жадного відгуку цей заклики не мав. Тисячі російських офіцерів були тоді розстріляно большевиками у нашій етоліції по ІІ захопленні.

Московський імперіалізм, почуття ненависті до України перемогли в душах тих офіцерів навіть почуття власної безпеки та безпеки своїх родин.

В час, коли Україна переживала першу большевицьку навалу провідники Донського автономного руху готувались до оборони перед большевиками. Здавалось би, що російські політики, генерали й офіцери, що там же на Дону перебували, мусіли б стати поруч козаків. Сталося інакше. Дорогий час пішов на поборювання росіянами козацького уряду. Дін було захоплено большевиками, козацькі полки поділились у степ, а російські відділи на Кубань, Там „Белле” почали боротьбу з кубанськими провідниками, котрі стояли на ґрунті федерації Кубані з самостійністю в той час Україною. Це перешкодило своєчасній організації кубанської армії. Належить підкреслити, що так Кубань як і Дін не відмовлялись від спільності з російською протибольшевицькою т. зв. „добровольською” армією.

В грудні 1918 року, коли знову на Україну з півночі і сходу рушили большевицькі орди, з Дону посунули на неї війська доб. армії ген. Денікіна, що сформувалась у літі 1918 року при виразній і визначній допомозі українських держави. Українська республіка опинилась у боротьбі на три фронти: проти поляків, проти червоних і проти білих москалів. В цей же час Денікін провадив на Кубань боротьбу з українськими патріотами, що була значуща мученицькою смертю с. л. Рябова та Калабухова в літі 1919 року. Кубань була ще більше ослаблена.

Весною 1919 року Європа була врятована мужністю українського війська. Большевицький уряд ждав за ціну узнання української народної (демократичної) республіки пропущення большевицьких військ на Угорщину, що змагалась з бандами Беля-Куна. Уряд УНР відмовився, даючи змогу Угорщині побороти на своїй землі організовані Москвою повстанні заворушення. В цей же час і Польща використала нерівну боротьбу України з Москвою, організуючись для захисту проти тої ж Москви; при цьому використовуючи ситуацію, захопила наші західні землі. Тоді ж Денікін, Юденич, Колчак і інші московські білі генерали пруть на Москву. Здавалось кінець большевицьким є ще недалеко. Уряд УНР доцільно вагу хвали стараться порозумітись з Денікіним, щодо спільної боротьби проти большевицьких. Заходи наших дипломатів (у Букарешті) не припинялись навіть тоді, як Денікін своєю реакційною політикою на лівобережній Україні викликав повстання проти себе. Переможені Антанта стараться не допустити до війни поміж Україною і Денікіним. В цьому напрямку у Денікіна інтерв'ювали міністер війни Англії Черчил, французький прем'єр Клемансо, ген. Петен та представники американської місії в Варшаві ген. Дюдв'ї. Штаб Головного Отамана військ УНР віддав наказ ухилитись від боїв з „добровольцями” і вислав на зустріч з відділами Денікіна делегацію на чолі з отаманом М. Омеляновичем-Павленком. Здавалось, що порозуміння буде досягнуто, бо в районі Цітківки вже було устале лояльне демаркаційну лінію поміж українськими і денікінськими військами. Але пізніше виявилось, що та лінія була устале тільки на виному кубанців, що відмовлялись битись проти своїх братів-українців; незабаром кубанців було замінено іншими частинами, і демаркаційну лінію не було затверджено головним російським командуванням.

(Кінець буде)

*) І. Мазепа — „Україна в політі бурі революції”, част. 2, ст. 63.

Ставайте геленами Українсько-го Народного Союзу, а тим-самим і співвласниками 13-ти мільйонного майна організації!

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Філадельфія, Па.

Збори Філі УКК

На 6. квітня 1952 скликали у Філадельфії Загальні Збори Філі Українського Конгресового Комітету. На Збори з'явилися урядові представники всіх організацій Філадельфії, що вилетили до УКК членську вкладку, а також гості, що зайняли відгортжену частину лавок позаду великої залі Українського Горюжнського Дому.

Загальні Збори Філі УКК не відбулися. Два години зужито на дискусію, хто має право брати активну участь в нарадах та хто має право голосувати — чи тільки делегати чи й гості, після чого, при наведених до уваги атмосфери безвладності положення, голова Філі УКК п. Е. Рогач Збори перервав. З почуттям великого неспокон, присутні, члени старої і нової імміграції, що довго не переривали гарячих дискусій, розійшлися огорчені додому.

Що трапилося? Чому Філадельфія, що в українському громадському житті відіграла одну з передових ролей, не могла з'явитись на Збори з'їзду, який вихід з положення?

Такі питання задають собі всі чесні громадяни, не тільки у Філадельфії. Українська преса по цей і той бік океану незабаром почне аналізувати події, що відбулися на неспоконних Заг. Зборах у Філадельфії, інтерпретуючи їх по-своєму: з ав. демократичний табір буде обвинувачувати націоналістів, націоналісти посилають обвинувачення на демократичний табір. УКК, в якому не повинно бути дрібного політичного ставлення, новим джерелом партійних суперечок, загнаних взаємності між обома таборами, розбухає пристрасті найнижчого роду.

В ім'я правди і для роз'яснення в ому діло та для добра нашої найвищої політичної репрезентативної інституції в Америці, УКК, намагатимось проаналізувати події, що відбулися на недоконних зборах Філі УКК у Філадельфії.

Причиною розбиття зборів були дві речі: 1) неясний статут, 2) неясне вияснення Централі УКК щодо права делегатів і звичайних членів членів УКК.

Згідно із статутом УКК, який далі від досконалості, участь у Загальних Зборах Філі мають право брати всі фізичні члени УКК. Управу Філі УКК у Філадельфії, вирішила на своїх засіданнях, що в такій великій місцевості, як Філадельфія, що має багато товариств, збори повинні відбуватися не за принципом фізичних членів, але з допомогою делегатів. Постанову Управу Філі санкціонував до певної міри ГУ УКК. Здоровий розум і логіка говорять, що це єдино правильне становище, хоч не згідне із статутом. Це перше джерело непорозуміння на зборах Філі.

Друге: в своєму роз'ясненні Централі УКК прихилилась до думки про делегатський принцип, проте вставила до своєї інструкції князуло: делегати на Зборах мають право рішати, хто уповноважений голосувати, тільки вони чи всі присутні на залі. Це й стало безпосередньою причиною непорозуміння, і в наслідку зриву Загальних Зборів.

Між самими делегатами зразу зарисувалась два табора: одні були за тим, щоб триматися принципу делегатського, другі, щоб всім присутнім дати право голосування. Цю другу групу присутніх гості, в більшості з націоналістичного табору, роз'ярені відгортженням, підтримували гарячими оплесками. Тримавшись постанови статуту і захоплені поясненням Централі, задні лавки домагались права голосувати.

Голова Філі УКК, п. Е. Рогач, ніяк не міг зрозуміти, і цілком слушно, чому культурні, політично вироблені і патріотичні українці, не можуть дискутувати навіть над найбільш заоматними проблемами, спокійно. Роджений і вихований в Америці, він надерено прохав присутніх: Пліз, будьте джентльменами!

На жаль, за малим виїмком, ні один промовець з обох таборів, не пішов за проханнями голови Філі. В повному хаосі, при вигуках і образах, дискусія пішла на повні манаї, що спричинило невіданий вибух пристрастей, і перервання Зборів.

Ми не старасмося скидати вини за розбиття Зборів на одну групу, ми тільки звітуємо. Обвинувачувати одних, оправдувати других, не наша ціль. Ми переконані, що за вини обох груп, бо обі вони поведились однаково скандально, однаково непарламентарно: вигукували, не давали промовляти, керували дрібно-політичною пристрастю, дали азирці найчистішої демагогії, ані на хвилину не придержувались парламентарних правил, постійно ображували

себе. Оба табори обвинувачували себе взаємно в намагах „перехитрити” Філі УКК у Філадельфії у свої руки”.

„Боротьба за владу” у Філі УКК у Філадельфії на Загальних Зборах дня 6. квітня 1952 буде записана в історії під рубрикою скандальності. Український Конгресовий Комітет, загально-національна інституція, не сміє спіратись виключно на одному світоглядному таборі. Якщо в ньому не беруть участі представники всіх світоглядних напрямків, УКК втрачає своє значення і вартість. Хто стараться „захопити владу” в Філі, чи Централі, виключенням всіх інших, може добитися свого, але в такому випадку, як це влучно сказав п. дир. В. Блавацький, він тоді програє. Однотуповий УКК, початком його кінця. Цього не взято під увагу на зборах у Філадельфії.

І одні і другий табір мають повне право пробувати, в оперті на живе членство, добиватися більшості в Управу УКК, та не мусить відступити парламентарним шляхом, при виключенні дрібно-партійної заїлості, в достойний спосіб. Нам все ще треба вчитися вміння не тільки вигравати, але й програвати. Треба вчитися вміння бути конструктивним опозицією, як і також тактовною більшістю.

В ніякому парламенті чи організації, гості не повинні вмішуватись до марад, своєю поведінкою доводити до розбиття. Вони повинні прислухатись до марад, а в нашому випадку, йти за вказівками Централі та приєднувати делегата Головної Управи УКК. Вся боротьба і дискусія повинна була проходити виключно між делегатами, які одержали доволі широкі права. В нашому випадку, Загальні Збори відбулися не могли не тільки тому, що на них зарисувалась поважна різниця, але головне тому, що Управа Філі УКК у Філадельфії цих зборів не підготувала. Якщо збори мали відбуватися за делегатським принципом, треба було створити верифікаційну комісію, яка перевірила б, хто і кого репрезентує. Якщо ж збори мали відбуватися за статутом, з участю всіх фізичних членів місцевих Філі (що уважаємо непрактичним і незручним для такого великого осередку, як Філадельфія), тоді про це повинно було бути оголошено в пресі, щоб всі члени і платники Національного Дяку УКК, могли взяти участь в Зборах. Ні однієї ні другої передумови не сповнило, не диво, що збори, після двох годин, не аспішні навіть вибрати Президія, не відбулися.

Загальні Збори Філі УКК повинні відбуватися це перед Загальним З'їздом в Нью Йорку. Вони повинні відбуватися за делегатським принципом, з тим одначе, що верифікаційна комісія, з участю представників всіх ідеологічних напрямків, вирішить, які Т-ва мають право брати участь в зборах. Попри те треба перевірити, чи члени цих Т-в і, зокрема їхні делегати, вилетили Національний Дяку. Гостям треба дозволити на прилявність на зборах, але вони не сміють вмішуватись до марад. УКК — справа загальна і кожний платник НД зацікавлений в його роботі, та навіть при цій умові всіх зобов'язують певні правила і обов'язки.

Завірені, обрані поодинокими Т-вами делегати, мусять захищати справжню гідність і придержуватись всіх парламентарних правил, вирішувати справи УКК спокійно і холоднокровно, визнавши дуже неприємно звички ображувати і не давати опонентів прийти до голосу.

На Філадельфію глядять усе свідоме українське громадянство. Воно боліє помилкою, що склалася на Загальних Зборах Філі УКК і домагається її направи. Чим швидше це статеться, тим швидше забудеться усе те неприємне, чого ми мали нагоду бути свідками. Загальне добро і добро української справи, про що так гарно говорили деякі учасники Загальних Зборів Філі УКК у Філадельфії дня 6. квітня 52, повинні взяти верх. З думкою про це треба відбутися якнайшвидше збори у Філадельфії і з такою думкою відбувати збори по інших Філіях та в Централі УКК.

М. В. Доліницький

Нові Книжки

Юрій Сірий. Україна земля моїх батьків. Українська Дитяча Енциклопедія. Ч. 1. Об'єднання Працівників Дитячої Літератури. Нью-Йорк 1952. Ст. 64. Обкладинка і заставки художника П. Холодного.

Важке лихоліття розігнало українців по всіх закутках світу, немов осінній вітер розкидав пожежні листи на всі сторони. Та всі люди українського роду пам'ятають країну, в якій вони родилися і хоч живуть тисячі миль від України, то все мають її образ перед очима. Та молодіше покоління або зовсім не бачило землі своїх батьків, або слабо її пам'ятає, бо залишило рідні порогі ще малими дітьми. Для них появилася книжечка Юрія Сірого, що зветься „Україна земля моїх батьків”. Це перша частина нашої дитячої енциклопедії, але це зовсім самостійна книжечка, бо другі частини мають подати в короткий спосіб українську історію та культуру життя нашого народу.

Книжка Юрія Сірого „Україна земля моїх батьків” належить до тих видань, що на них громадяни вже дождуть. Книжечка пишаста чепуренькою обкладинкою, а її сторінки прикрашують гарні ілюстрації та заставки (около півсотні). Праця Сірого — це популярно написана географія наших рідних земель, але це не сухий опис, бо автор послуговується поезіями та уривками поетичної прози, щоб краще змалювати читачеві окремі частини нашої рідної землі.

Автор популярно розповідає про назву „Україна”, герб, гімн і прапор, а пізніше розкаже про гори, ріки, долини, багатства наших рідних земель та про окремі цікаві українські племена. Є в цій книзі і окремі розділи про рослинність та тваринність України (колись і тепер) та про визначні міста України.

Коли читасмо цю книжечку, то маємо жаль до автора, що вона так надто мала. Вона повинна була бути вдвоє більша, дати читачеві більше місцевих описів окремих частин українських земель та ще більше світлин, бо їх ніколи не буде забагато.

Вірно, що праця Ю. Сірого напевно діждеться другого видання і тільки тому пишемо це й оці нашу завагу.

На 45 сторіччя вістида автор перекрасу карту багатства України. Гадасмо, що подібні карти повинні були б бути і при інших розділах — ріках, горах і долинах та кордонах українських земель. Якщо автор збільшуватиме розмір книжки, то потрібні були б і деякі графіки, щоб краще уявляти окремі проблеми. На 10 ст. автор говорить про 25 областей, але в чиселі тільки 19. В книжці знайшли ми коло десяти друкарських помилок, між ними „Севмощ” замість „Севлюш”. На 57 ст. через стилістичну неточність можна б думати, що „галицьке” Поділля тягнеться аж до міста Вальти, а на 49 ст. слово „Кіпін” надруковано звичайним шрифтом, хоч інші міста надруковані товстим друком.

Та це все побажання до автора, коли він робитиме друге видання своєї праці. А на закінчення наведемо слова книжечки з 60 ст. „Земля наша, „Мати-Україна”, це наша найдорожча перлина. Кожний українець, де б він не був, чи дома, чи на чужині — мусить завжди пам'ятати, що ця земля його батьків, що через них вона дала йому життя, що вона любила нас, та любить і в теперішніх своїх гірких часах. Хоч і як тяжко їй, під московським ярмом, але вона вірить, що вже недалекий час її визволення. Вона хоче, щоб ми пам'ятали про неї, як про рідну, помагали їй, чим можемо і любимо її”.

Л. Луців

Г. Голоскевич. Православний словник. Близько 40,000 слів. Видання восьме. Нью Йорк. 1952. Серед безлічі нікому непотрібних статтів про православі, нарістий нальний вчинок дійсної допомоги всім, хто хоче писати правильно — нове видання великого православного словника. Сорак тисяч слів, — це майже всі слова, що їх вживав повсякденно наш народ в мові й писмі. Слова ці, крім правильного написання мають значок наголосу — тож словник устійлює не тільки православі, але й вимову. Це особливо важливе у нас, бо різні говори нашої мови мають

Акція Комітету „Мати й Дитина”

Передо мною жмут листів із Європи — це подяки. Дякують матері малих дітей, опущених вдови, самотні старші жінки. Дякують за пам'ять, за братерство, за солідарність із ними в їхньому важкому становищі. Це наслідок акції Комітету „Мати й Дитина” при СФУЖО, акції, що достатньо не розвиненої, однак з витгледами на великий зріст. При спідві з ЗУА-ДКомітетом вислано ряд пакунків із одягом і харчами, як Різдвяний дарунок для наших залишенців у Німеччині.

Перечитуючи ці подяки, бачимо, що люди які їх пишуть, уже зневірившись у щасливий кінець своїх життєвих мандрів. Вони зворушені нашою пам'яттю про них. „Наша Україна не забула про нас” каже літня жінка, і ми відчувасмо, як слеза бризнула у неї на повіці. Вона — колись відома діячка, тепер же мешканка одного з захистів для старих. Перед нею як і перед її товаришами безвиглядне коротання днів, місяців, а може й років...

Читаю далі й немов бачу оцей захист: далеко на відлудді, з безконечною тягучістю сірих днів, з обмеженням до мінімуму харчування приділом. Довкруги безмежне чужинське море ворожого, чи є найкращим випадку байдужого населення... Стає холодно на душі.

А з сльозючого листа визирають гарячюю палаючі очі молоді дівчини, що сама одна, без друзів і побратимів, прикована на довгі роки недугою до постелі, бореться з життям і за життя і як той мітичний Тантал, що скотившись униз привалений камінням,

усоте зривається до нового змагу за життя... І вона дякує за Різдвяний гостинець, хтось згадав і П... Листи, листи...

А далі це прислани звіти, ділові, цифери. Читаю й морозить душу диспропорція між числом потребуючих і числом розданих дарів. Тоді тільки бачу, що наші послики були лише символом пам'яті нашої про них, нашого Різдвяного привіту, що не представляли вони собою майже ніякої реальної матеріальної вартості, бо їх було замало... Сумна правда.

І так перед нами вириває пекуча необхідність поширити й поглибити нашу акцію допомоги залишеним. Треба, щоб із нагоди недалеких уже Великодніх свят наші послики були не лише символом святкових вітань, а й дійсно реальною підмогою у тяжкій долі наших залишенців. Отже не відкладаймо цього діла на довгий час! При першій вільній хвилині переглянемо нашу гардеробу і виберемо щось до Великодньої послики, а при сльозючій закупі харчів захватимо ще якусь лишню пушку з товщем чи м'ясом та передамо до збірної пункту нашого Комітету.

Майбутнє цієї акції лежить у руках усього нашого суспільства в Америці. Воно буде запевнене тоді, коли пам'ятатимемо, що: „Мати й Дитина” це серце нашого національного організму. Тому звернемо у їхню сторону наш духовий зір і тоді, коли дзвони всіх християнських святинь світу звичатимуть величчю: „Христос воскрес!”

Філадельфія, Па.
Членка Комітету „Мати й Дитина”

Російський комплекс в американській політиці

(Початок на стор. 2-тії)

но дуже вразливі, зокрема борони Боже, щоб Америка не допускала навіть самої думки поділу Росії, бо вона їй найабсурдніша. Року Божого 1952 в Америці, в католицьким сузір'ям журналі, написано, що свідчення боротьби старих культурних народів за визволення з-під тиранії Москви є річ абсурдна. Це для історії слід ствердити, що таке написано в цій часі, коли Католицька Церква в Савоках, зокрема католицької східної області в Україні, скорилися в підзе-

мелля та найшлися під опікою півзвольної армії українського народу, Української Повстанчої Армії.

Немає сумніву що нині повнаже число американських політиків та громадських діячів різних політичних таборів та релігійні діячі російським комплексом не видять дійсної Росії минулих та теперішніх часів, нині лютого вогорка Америки. Вони у своїй буйній фантазії знаходили собі якусь виділяльовану Росію, малювали в яскравих кольорах російськими патріотами в Америці що мають на очі ту саму ціль, що й Політбюро на Кремлі — боронити Росію перед її поділом на свободні нації, отже поновлювати мільйони людських істот та зберігати могутність російської імперії.

різне наголосовування того самого слова. У літературній же мові це явище недопустиме, однаково, як недопустиме різне писання одного слова.

Від часу виходу в світ словника Голоскевича, немає виправдань, що хтось не знає „як написати”. Кожний нарід, навіть з найбільш устійливими православіями правилами, вживав постійно православіїх словників, — лише у нас більшість намагається писати так, як це йому здається правильним. Безперечно, мовознавці й далі будуть і повинні вивчувати найкращі православії системи, але для наших щоденних потреб в писемі й мові — довідник вже є.

І. К.

УВАГА!
УВАГА!
ДО ВІДОМА ВІДПІЛАН: У. Н. СОЮЗУ:
1, 2, 7, 9, 28, 31, 78, 85, 90, 98, 164, 186, 201, 228, 231, 242, 265, 305, 314, 333, 357, 365, 382, 426 і 429

ОКРУЖНІ ЗБОРИ
згаданих відділів відбудуться
В НЕДІЛЮ, 4. ТРАВНЯ 1952 Р.
точно о 2-ій годині пополудні
В УКРАЇНСЬКІХ ЦЕРКОВНІ ГАЛЦ,
214 Вест Блайн Стріт, Мек-Аду, Па.
Просіться всіх урядників вище згаданих відділів бути присутніми на зборах. Зокрема просіться урядників тих відділів, що не завжди беруть участь в окружних зборах, бути конечно на зборах, бо маємо важні справи про котрі всі урядники повинні знати. На зборах буде присутній головний секретар УНСОЮЗУ Г. Герман.
ОКРУЖНИЙ УРЯД:
Д. Капітула, предс.; В. Найдук, заст. предс.;
І. Чена, м.л., секр.; О. Костюк, кас.

УКРАЇНСЬКІ БАТЬКИ!
Використайте зимовий час для навчання Ваших дітей української мови і письма на основі
НОВОГО УКРАЇНСЬКОГО БУКВАРЯ-ЧИТАНКИ
МОВО РІДНА!
Опрацьованого І. Кориньким
І рекомендованого д-ром К. Каслевським.
„БУКВАР-ЧИТАНКА” на своїх 192 сторінках має: 1) Посібник для учнів англо-мовних шкіл, за яким діти, що знають основи англійського письма, легко можуть засвоїти українську абетку; 2) Буквар; 3) Читалку. В текстах біля 200 рисунків і ілюстрацій!
ПОДРІВНА ЦІНА \$2.00.
Замовлення враз з належністю просіться слати на адресу:
“SVOBODA”, P.O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

УВАГА!
УВАГА!
ВИЙШЛА З ДРУКУ НОВА КНИЖКА
Проф. П. КОВАЛІВ
НАГОЛОС
В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРНІЙ МОВІ
Книжка призначена для шкіл, студентів, педагогів, письменників, поетів, промовців, проповідників, священнослужителів, дикторів (спікерів), декламаторів, акторів, співаків і всіх, хто вивчає чи в розмові вживає рідної мови й бажав говорити по-літературному.
ЦІНА: \$0.75
Наклад книжки обмежений, тому поспішайте вислати замовлення разом з належністю на адресу:
“SVOBODA”, P.O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Передплатуйте недільне видання „Свободи”
Якщо Ви хочете мати щонеділі цікаві оповідання й інші літературні твори наших письменників, репродукції творів наших мистців, наукові статті наших учених, критичні оцінки нових видань, відомості про нові винаходи в царині техніки, розваговий матеріал тощо, передплатуйте наш тижневик, що виходить регулярно й безперервно від 2. березня цього року.
Українська молодь! Знайомся з рідною культурою через наш тижневик!
УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ ТАКІ:
На рік у ЗДА\$3.75
На рік у Канаді\$4.25
На пів року у ЗДА\$2.00
На пів року в Канаді\$2.25
Передплату надсилати на адресу:
“SVOBODA”, P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J., U.S.A.

Number of hauls	<i>P. setiferus</i> (%)	<i>P. setiferus</i> + <i>P. setiferus</i> + <i>P. setiferus</i> (%)
1	10	5
2	30	10
3	50	15
4	70	18
5	85	20
6	95	22
7	100	23
8	100	24
9	100	25
10	100	26